

Moet je straks betalen om stroom van je zonnepanelen op het net te zetten? “Er moet íéts gebeuren”

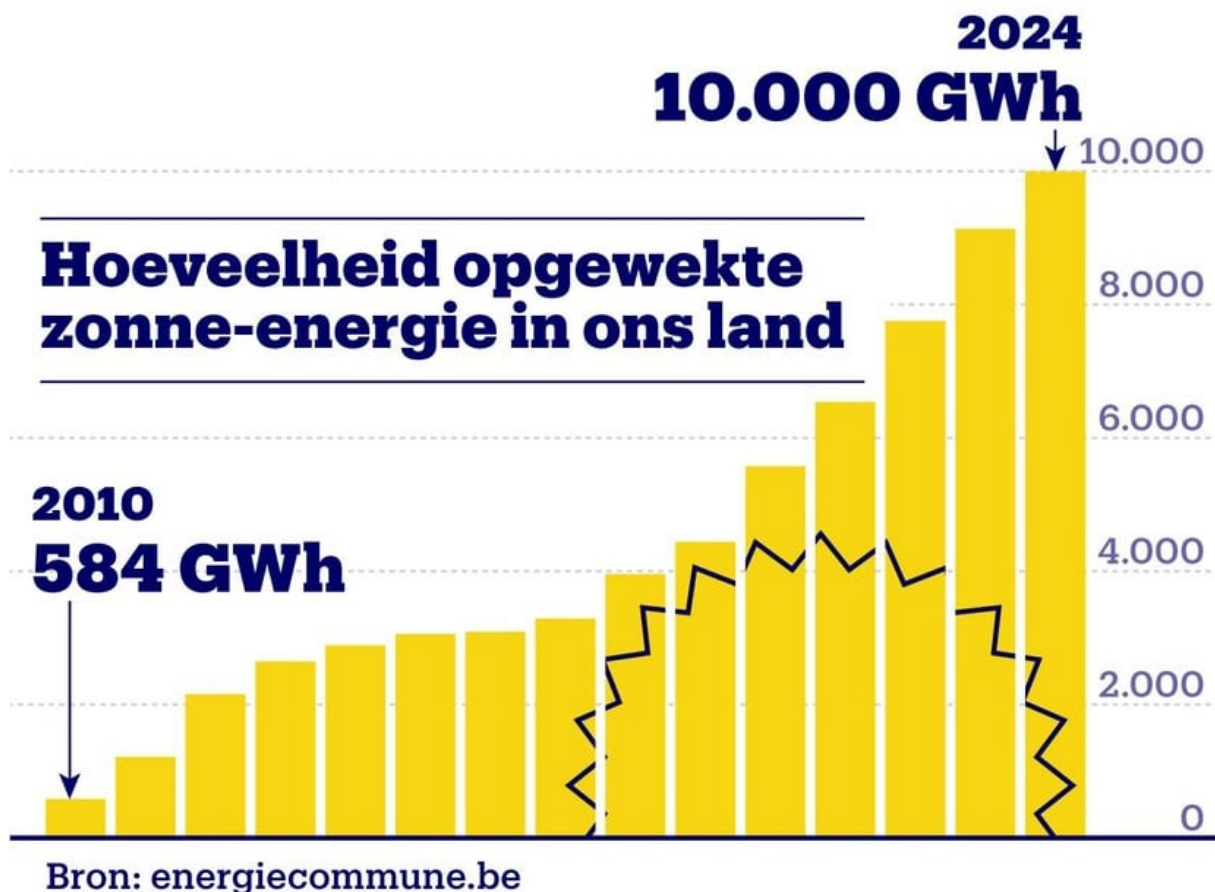
In Nederland beslist de ene na de andere energieleverancier dat eigenaars van zonnepanelen voortaan moeten betalen om stroom op het net te zetten. “Ook bij ons dringen zich dergelijke maatregelen op”, zeggen experts.

Journalist: Werner Rommers

Zaterdag 4 mei 2024 om 07:27

Het weer van afgelopen woensdag illustreert goed waarom steeds meer Nederlandse energieleveranciers geld vragen aan eigenaars van zonnepanelen om stroom op het net te zetten. Kort samengevat: de zon scheen volop op 1 mei, waardoor zonnepanelen véél energie produceerden. Vanwege de feestdag in veel Europese landen lagen heel wat grote en energie-intensieve bedrijven plat. Gevolg: een massa (zonne)stroom op overschot waarvoor energieleveranciers dan koortsachtig een afnemer moeten zoeken. Het elektriciteitsnet moet immers altijd in balans zijn. “En dat kost de leveranciers almaar vaker miljoenen euro’s. Los van het feit dat bij een overaanbod de elektriciteitsprijs negatief wordt, en ze dus moeten betalen om van die overtollige elektriciteit af te geraken, worden leveranciers ook nog eens geconfronteerd met dure zogenaamde *onevenwichtsfacturen* vanwege de beheerders van het elektriciteitsnet”, zegt Dries Bols, CEO van Lifepowr, dat slimme energiesystemen ontwerpt. “In Duitsland was er deze week bijvoorbeeld 10 gigawatt elektriciteit op overschot, dat is meer dan het volledige verbruik van België.”

(Lees verder onder de grafiek)

Uitschakelen

Vandaar dat vele Nederlandse energieleveranciers eigenaars van zonnepanelen laten betalen om stroom op het net te zetten. Essent Nederland voerde begin deze week een teruglevertarief van 11,5 cent per kWh in. "Kwestie van de eigenaars van zonnepanelen te motiveren – een prijsprikkel te geven – om de stroom die ze opwekken vooral zelf te verbruiken, in plaats van die op het net te zetten, gelet op de soms erg dure gevolgen voor de energieleveranciers", zegt Joannes Laveyne, energie-onderzoeker aan de UGent. "Kosten die zo'n energieleverancier vervolgens aan al zijn klanten doorrekent. Het teruglevertarief moet ervoor zorgen dat ook de individuele eigenaar van zonnepanelen een deeltje verantwoordelijkheid opneemt."

"In Duitsland was er deze week 10 gigawatt elektriciteit op overschot, dat is meer dan het volledige verbruik van België"

Dries Bols
CEO van Lifepowr

Zowel Bols als Laveyne ziet ook in Vlaanderen een gelijkaardige maatregel

tot stand komen, al hoeft het niet per se een teruglevertarief te zijn. “Een andere mogelijkheid is dat, op momenten dat er een groot stroomoverschot dreigt te ontstaan, energieleveranciers aan hun klanten vragen om hun zonnepanelen tijdelijk uit te schakelen. Waarvoor ze dan een vergoeding ontvangen”, aldus Bols.

Dynamisch injectietarief

Laveyne houdt er dan weer rekening mee dat de injectievergoeding – het bescheiden bedrag dat je vandaag ontvangt voor het injecteren van stroom op het net – voor iedereen “dynamisch wordt. Bij dynamische energiecontracten is dat nu al: zet je stroom op het net – op het moment dat er een overaanbod is – betaal je daarvoor. Ik zie dat straks ook gebeuren voor variabele en vaste energiecontracten.” En de zonnepanelen tijdelijk gewoon uitzetten? “Ik zou dan eerder voor het Duitse systeem opteren, waarbij via de omvormer de stroomproductie in stappen kan worden verlaagd. Kwestie dat je nog steeds stroom opwekt om je eigen verbruik te dekken”, aldus nog Laveyne. “Maar dat er iets staat te gebeuren, lijkt me onvermijdelijk. We hebben vandaag in België voor zowat 10 gigawatt vermogen aan zonnepanelen liggen, wat enorm is. En zowat 6 gigawatt betreft particuliere eigenaars.”

Laveyne beklemtoont dat het installeren van zonnepanelen hierdoor niet minder interessant wordt. “En voor wie het allemaal erg ingewikkeld vindt: allerhande bedrijfjes maar ook de energieleveranciers zijn software- en energiesystemen aan het ontwikkelen om hun klanten te helpen bij het zo optimaal mogelijk benutten van hun zonnepanelen.”

Meer bewustwording

Febeg, de sectorfederatie van de Belgische energieleveranciers, zegt geen weet te hebben van leveranciers die overwegen om – net zoals in Nederland – eigenaars van zonnepanelen te laten betalen voor het injecteren van zonnestroom op het net.

“We willen in eerste instantie vooral op preventie inzetten, door mensen nog veel meer dan vandaag te stimuleren om zo veel mogelijk opgewekte stroom zélf te verbruiken. Of door bijvoorbeeld op piekmomenten zonnepanelen tijdelijk minder energie te laten opwekken”, zegt Febeg-directeur Marc Van den Bosch. “Want het is inderdaad een feit dat het aantal momenten dat er een groot stroomoverschot is, fors toeneemt, met alle gevolgen van dien voor onder meer de stabiliteit van het elektriciteitsnet.”